

komme. Hvis man havde været lidt mindre teoretisk den Gang og været lidt mere stemt i Retning af Smødelommenhed, som jo skal til, hvis der skal komme noget ud af en Forhandling mellem de to Ting, vare vi nu ude over dette Spørgsmaal.

Naturligvis, dersom man kunde gennemføre denne Lov i den Skikkelse, hvori den foreligger, tvivler jeg ikke om, at det vilde gaa rast med Offeraflysningen i de 5 Aar, Loven er bestemt til at vare. Jeg tror ikke, at det vil ske derved, at man fra Menighedernes Side i stor Udstrækning vil forlange Offeret afløst paa disse Betingelser, men det vil ganske sikkert ske i stor Udstrækning fra de offerberettigedes Side. Naar de kunne faa Aflysning paa de Billaar, her foreslaas, at Godtgørelsen bliver fastsat til en Tiendebel over, hvad den har været i de sidste 10 Aar i Gennemsnit, og for Lærernes Vedkommende tillige det dobbelte Beløb af, hvad de havde faaet godtgjort i Stedet for det, de nu have tabt ved Sognebaandsløsningen, saa vil Forslaget faktisk betyde en sikker Forbedring af deres Embeder, og jeg antager ikke, at der vil være ret mange af dem, som den første ærede Taler betegnede som vrangbillige Lærere, der ville forhindre, at en saadan Lov føres ud i Livet. Jeg tror, at de fleste, ja selv Præster som Lærere, vilde ønske om at bringe Loven i Anvendelse og stæffe sig denne lille sikre Forbedring i deres Embeder fremfor det usikre, der er, naar det gaar, som det hidtil er gaaet. Det er nemlig ikke nogen uvæsentlig Forandring fra det tidligere Forslag, at det nu ogsaa overlades til Lærerne og Præsterne at afgøre, om Aflysning skal finde Sted eller ej.

Jeg skal ikke komme ind paa Lovforslagets Enkeltheder, men der er dog en enkelt Bemærkning, jeg vil gøre, og det er den, at medens jeg i det hele taget ikke kan hvide den højtærede Kultusminister nogen Æmerkendelse, fordi han har fremsat Lovforslaget i en Skikkelse, som jeg ikke tror fører til noget, maa jeg dog hvide ham Æmerkendelse for, at han har fjernet af Forslaget den Bestemmelse, som ved et Ændringsforslag ved 3dje Behandling, da Lovforslaget sidst var for her i Tinget, blev sat ind, og som jo var ganske stridende mod den gældende Lov af 1855 om Sognebaandsløsning. Det Forslag, som der blev vedtaget, gik jo ud paa, at den Regel, som nu gælder, at Sognebaandsløserne ikke skulle betale Offer til den Præst, som de ikke længere benyttede, skulde ophæves, og det skulde fremtidig paalægges dem at hvide Offer til den Præst, hvorfra de have løst Sognebaand, medens det ikke skulde være nogen Pligt at hvide Offer til den Præst,

de flyttede til. Jeg kan som sagt kun paastaa, at dette er gaaet ud af Forslaget. Det er ikke blot, som det hedder i Motiverne, i mindre god Overensstemmelse med den kirkelige Ordning, men i afgjort Strid med tidligere Love. Men jeg vilde have forestrukket, at den højtærede Minister var bleven staaende ved det, som gælder i Sognebaandsløsningsloven, og ladet dem, som have løst Sognebaand til en anden Præst i Folkekirken eller til en Valgmenighedspræst, selv om, hvorledes de ville hvide den Mand Bederlag, som de lade sig kirkelig betjene af. Det gaar ikke saadan til, at man kan gaa til hvilken Præst, man vil, der skal finde en Forhandling Sted mellem de forskellige Præster, og de maa da kunne tale om mange forskellige Ting, baade højere og lavere, og der er slet ikke noget i Vejen for at tale om, hvad Bederlag der skal hvides. Jeg synes derfor ikke, at man behøver at gøre sig til Formynder for Sognebaandsløseren i den Grad, som her er foreslaaet, og paahyde ham at sende det til den Mand, han fremtidig gaar i Kirke hos.

Men i øvrigt skal jeg ikke komme ind paa Forslagets Enkeltheder. Min Opfattelse i det hele er altsaa den, at jeg ikke tror, at Forslaget vil føre til noget. I alt Fald vil det ikke blive gennemført i det Omfang, det har nu, og jeg finder, at den naturlige og rigtigste Ordning er at henvise denne Sags Afgørelse til det Tidspunkt, da man forhandler om et kirkelig Lønningslov. Jeg beklager meget, at den højtærede Minister synes at mene, at det slet ikke kan hjælpe at tage det Spørgsmaal op for Øjeblikket paa Grund af Tidernes Daarlighed. For to Aar siden, da Tidene vare omtrent lige saa daarlige — jeg hører endogaa nu sige omkring paa landøkonomiske Møder, at der nu er et lille Fremstridt — hed det sig, at Præstelønningslovsforslaget laa i Luften, ikke blot indbragt ved det private Initiativ i det andet Ting — for saaledes kommer det jævnlig — men det blev sagt, og om jeg ikke tager fejl, staaer det i Udvalgets Betænkning, at et saadant Lovforslag var under Overvejelse i Ministeriet, og snart kunde ventes. Jeg vilde ønske, at et saadant Forslag, som der er stor Trang til, ikke vilde lade alt for længe vente paa sig, og naar det kommer, tror jeg, det er det rette Tidspunkt til at tage dette Spørgsmaal under nærmere Overvejelse.

Boffen: Jeg kan ikke være ganske enig med det ærede Medlem, som talte sidst, paa et enkelt Punkt, nemlig, hvad Accidenterne angaar. Jeg tror, at dersom Acciden-